D66

Inbreng eerste termijn
Behandeling Programmabegroting 2022

Voorzitter,
'Terug naar de toekomst'; de geschiedenis van een stad als inspiratie voor de toekomst. Oftewel onze stad als inspiratiebron voor anderen. Trots dat is het gevoel dat bij ons overheerst. Trots dat Heerlen afgelopen maandag gastheer mocht zijn van de Dag van de Stad en men uit heel het land naar hier getrokken is om over de stad van de toekomst te praten. Met alle uitdagingen waar we voor staan, niet alleen in Heerlen, maar ook vóóral in Heerlen. Uitdagingen die als een rode draad door onze begroting lopen, alleen dan 'opgaven' genoemd.

Hoewel het bij een begroting natuurlijk gebruikelijk is om vooruit te kijken, is het soms ook goed om terug te kijken. Als we terugkijken dan zien we welke stappen Heerlen al gemaakt heeft. Daar mogen we gepast trots op zijn.
Over 20 jaar mogen we hopelijk ook met nog meer trots terugkijken wat er dan bereikt is.
Op het gebied van kansengelijkheid in Heerlen-Noord, het maankwartier als verbinding tussen noord en zuid, en in het verlengde hiervan onderwijs in onze getransformeerde binnenstad en een rechtvaardige energietransitie *vis-a-vis* bedrijven, burgers en gemeente. Met een forse toename van de brede welvaart.

Deze stappen, wat betreft D66, voor de toekomst beginnen vandaag, bij de begroting voor 2022.

Financiële begroting
Voorzitter,

Om te beginnen is het mooi hoe de begroting in één oogopslag gepresenteerd is geworden. Met deze mooie opmaak en duidelijke overzicht, is de begroting ook beter onder de aandacht bij onze inwoners gekomen.
Daarnaast complimenten voor het college dat wederom een sluitende programmabegroting heeft gepresenteerd en dat niet alleen; we voldoen ook aan de financiële eisen in dit herstelplan, zoals afgesproken met de provincie, en kunnen weer over een redelijk gezonde begroting beschikken.

Een kritische kanttekening die we daarbij willen plaatsen, is dat we als raad in het herstelplan een norm van 2% weerstandscapaciteit afgesproken hebben en daar voldoen we nog niet aan met de berekende ratio van 0,93. Dit valt onder de waardering matig, maar er wordt een stijgende lijn naar 1,5 voorzien.

Deze algemene reservepost is essentieel om tegenvallers te kunnen opvangen en er zwaarwegende argumenten moeten zijn om hiervan af te wijken, zoals afgesproken bij de Kadernota. Daarom dienen wij samen met de VVD een amendement in om bij een positieve jaarafsluiting onze reserves aan te vullen tot 2% weerstandsvermogen.

In het kader van risicobeheersing over de grootste kostenpost van onze begroting; ziet de gemeente nog steeds grote financiële risico's in het Sociaal Domein?

6 jaar na de invoering van de WMO zijn er meer en betere ramingscijfers van de vraag en is er ervaring opgebouwd in de inkoop. Is de gemeente hierbij 'in control'?

Onderwijs naar binnenstad

Voorzitter,

Een van de opgaven is om het onderwijs naar de binnenstad te krijgen. Daar zijn wij uiteraard ook een groot voorstander van. Dit versterkt het centrum, zorgt voor meer loop en leven in de binnenstad en dat is weer goed voor ondernemers, culturele instellingen en centrumvoorziening.
Deze wens leeft natuurlijk al langer in onze stad en er zijn nu goede kansen dat dit ook verwezenlijkt gaat worden.

In het verlengde hiervan ligt ook de driehoek willemstraat, kempkensweg en spoorsingel. Waar blijven de concrete plannen? Laat ik het zacht uitdrukken dat D66 niet tevreden is met de mate van vooruitgang. In de hand out die we net hebben ontvangen worde het noorden van het maandkwartier weer verwaarloosd. Waarom? In 2018, toen deze raad plaats nam, waren we het allen eens dat deze driehoek aandacht verdient. En ook dat het aandacht zou krijgen. Wat is er gedaan, wat gaat er gebeuren? Ik wil concrete plannen horen. Ik zou graag vaart willen zien in de aanpak van deze driehoek. Betrek de ondernemers, inwoners en stichtingen die aanwezig zijn.

Regeren is vooruitzien, daarom lijkt het D66 handig om een visie te ontwikkelen hoe wij met het onderwijs in het centrum omgaan. Met daarin hoe we de ruimte voor de middelbare scholen bieden, maar ook het studentenleven en activiteiten, samenwerking met de bibliotheek, faciliteren en samenwerkingen met Maastricht en Aachen uit te breiden. Kortom, de onderwijsvisie voor het centrum in de breedste zin van het woord. Kunt u dit ons toezeggen?

Energietransitie

Voorzitter,

Ook dit jaar is D66 weer blij om de Klimaatbegroting in de begroting terug te vinden op pagina 245 t/m 249. Dat geeft toch meer inzicht en roept meteen de

belangrijkste kernvraag op; welke stappen willen wij in 2022 zetten om te komen tot vermindering van gebruik van energie uit fossiele brandstoffen?
Op pagina 247 staat een lijst met projecten voor de energietransitie. Ons valt op dat de doelstellingen op gebied van wind en warmte als bron en warmte in transitie voor de periode 2019-2022 nog verre van gehaald zijn. Kunnen wij meer concrete informatie over de doelstelling, aanpak en planning van elk van deze projecten krijgen?
Op blz. 249 staat de financiële stand van zaken: een vergelijking tussen begrote en gerealiseerde cijfers. Op sommige thema's, waaronder 'meer groen', 'minder hitte' en 'droge voeten', is beduidend minder gerealiseerd dan begroot. Wat is hiervan de reden en in welke mate gaat dit in 2022 nog gebeuren?

Het viel ons op dat de Regionale Energiestrategie (RES) slechts een paar keer in de begroting wordt genoemd. Hoe kan dat? Regionale samenwerking is op dit terrein toch onontbeerlijk?

Voorzitter,
In de afgelopen week verscheen weer een alarmerend VN-rapport waarin stond dat de klimaatplannen nog altijd ruim onvoldoende zijn om de doelen van Parijs te halen, zitten we in de eerste nationale Klimaatweek en thans vindt een Klimaattop plaats in Glasgow. De urgentie om de energietransitie voortvarend op te pakken wordt groter en groter.

Toch hebben we in Heerlen nog geen Klimaatburgemeester (een voorbeeld en inspirerend persoon op klimaatvlak), terwijl dat in veel andere gemeentes wel het geval is. Afgelopen juli werd een oproep gedaan om je kandidaat te stellen om Klimaatburgemeester van Heerlen te worden, de kandidaatstellingen zijn op 15 oktober gesloten en blijkbaar is er niemand gevonden.
Kunnen wij als gemeente daar voor aankomend jaar een stimulerende rol in spelen?

Experiment Gesloten Coffeeshopketen

Voorzitter,
Goed om te lezen dat in de eerste helft van 2022 de juridische en beleidsmatige voorbereiding op het experiment wordt afgerond en in dat verlengde ook het softdrugsbeleid wordt geactualiseerd. De startdatum van het Experiment Gesloten Coffeeshopketen is echter door verantwoordelijke ministeries uitgesteld naar 2022, zonder nadere specificatie.
Kunt u al een indicatie geven wanneer het experiment van start zal gaan? Wat is de kern van het vernieuwende softdrugsbeleid in 2022? Mogen wij verwachten dat de burgemeester in de voetsporen van zijn voorganger, die nu burgemeester in Breda is, treedt en een hartstochtelijk pleidooi voor de aanpak wil houden binnen zijn stad?

Sportverenigingen in Heerlen-Noord

Voorzitter,
Verenigingen, maar zeker ook sportverenigingen, zijn de hoeksteen van onze maatschappij. Het is een plek waar je je sport kan uitoefenen, geeft ontspanning en is bovenal een sociale ontmoetingsplek. Die combinatie van functies maakt sportverenigingen een uitstekende partner om de samenwerking op te zoeken, zoals nu ook al bij de voorbereidingen op het programma Heerlen-Noord gebeurt.
En dat is op gezondheidsvlak ook meer dan nodig, want in Heerlen wordt het minste gesport van de 50 grootste steden van Nederland.

Maar we moeten dit niet zomaar over de schutting van sportverenigingen gooien. Mede door de coronacrisis in de afgelopen jaren wordt het steeds lastiger om vrijwilligers (trainers, scheidsrechters, coördinator, bestuurders en beheerders) te krijgen en staan verenigingen dus voor grote uitdagingen.

Hulp voor verenigingen is nodig om hun maatschappelijke taak goed uit te kunnen voeren en niet alleen geldt dit voor verenigingen in Heerlen-Noord, maar ook in Heerlen-Zuid.
Daarom hebben wij een motie ingediend die oproept om bij verenigingen specifieke hulpvragen op te halen en het team van sportconsulenten en verenigingsondersteuner indien nodig uit te breiden.

Cybercriminaliteit
Voorzitter,

Cybercriminaliteit is de afgelopen jaren behoorlijk gestegen blijkt uit cijfers van het CBS en daarom is D66 blij dat de gemeente in 2022 inwoners en bedrijven van onze stad gaat helpen bij het zich weerbaar maken tegen digitale criminaliteit.
Echter worden overheden en semi-overheden ook steeds vaker getroffen door cybercriminaliteit met alle gevolgen van dien. Gevolgen voor de mensen van wie de gegevens in verkeerde handen vallen, maar ook gevolgen voor de instellingen die plat komen te liggen ofwel hoge bedragen aan losgeld moeten betalen.
Om die reden hebben wij een motie ingediend om een risicoanalyse voor de weerbaarheid van de gemeente tegen cybercriminaliteit te maken. De raad daarover te informeren en zo nodig met een plan te komen om dit te verbeteren.

Graag horen wij uw reactie op onze motie.

Tot zover in eerste termijn.